

χώρα των Τούρκων.

Φαντάζεστε την απελπισία των δυστυχισμένων κατοίκων, οι όποιοι μ' ένθουσιασμό είχαν δεχτεί τους Ένετους, που θα έμπαρουν αβριο από τους έκδικητικούς Τούρκους, που θα ξαναφύζαν στην πόλι.

Οι πρόκριτοι έπηγαν με κλάματα στον Ένετο Αρχιστράτηγο για να τους διατρέψη να μεταφέρουν τα ιερά άντικείμενα της Κοινότητος έναντα σε δυο καρβάβα, τό ένα να πάη στη Ζάκυνθο και τό άλλο στ' Ανάπλι, και να μωρδέσουν έπειτα να μεταφέρουν τις οικογενείες τους στην Αίγινα και στη Σαλαμίνα...

Τό Μάρτη, γράφει ο Φανέλλι, άρχισε ή αποχώρηση του Πυροβολικού προς την παραλία, όπου οι κάτοικοι είχαν προηέτερα μεταφέρει τα πρόβια τους για τό μακαράκισμα. Αρχηγοί όδηγοί των Αθηναίων ήταν ο Πέτρος Γάσπαρης για εκείνους που θα πήγαιναν στην Κούδορη, ο Σπυρίδων Περούλης για τους άλλους, που θα πήγαιναν στ' Ανάπλι και ο Δημ. Γάσπαρης για όσους θα πήγαιναν στην Αίγινα.

Οι Τούρκοι κάτοικοι έδλιβονταν για την ανάχωρησι των Έλλήνων συμπολιτών των, όσο έχαιραν για την φυγή των Ένετών. Οι πρόκριτοι Τούρκοι προσπαθούσαν με χίλιες άποσχέσεις και δοκιμασια να έμποδίσουν τον έκπατρισμό των Έλλήνων. Άλλ' οι Έλληνες όχι μόνο δεν τους άκουσαν, άλλα έπεισαν πολλούς από τους νεωτέρους ή άκολουθήσουν τις έπιχειρήσεις του Μωροζίνη να εγκαταστή την Εβρώνα. Όσοι από τους Αθηναίους έλαβαν μέρος στον άγώνα αυτόν, έδειξαν άντραία και άφοσίους στη Βενετία, από πάντων ο Πέτρος Γονάς που έλαβε μέρος με τό ίδιουσηγήτη σώμα του από 100 άντρες... Όταν έτελειώσε ή θλίβερη περιπέτεια, ή Γερουσία της Βενετίας εισηγήσε στις παρακλήσεις του Μιχαήλ Περούλη, άντιπροσώπου των Αθηναίων, και διάταξε να τους δοθούν κτήματα κοντά στο χωριό 'Ιοιαι, στην περιφέρεια του Ναυπλίου (ο Μωρ άς ήταν τότε στην κατοχή της Βενετίας) και άκριμη να τους δοθούν τίτλοι, βοηθήματα και έτήσιοι μισθοί.

Έδώ τελειώσε ή διήγηση του Φανέλλι. Απομνησι όμως να προσέθη ότι ο Μωροζίνης, (ο κακός αυτός δαίμων των Αθηναίων, που κατέστρεψε τον Παρθενώνα και άνάγκασε τους Αθηναίους να φύγουν από τον τόπο τους) όταν ήταν ν' άναχωρήσει, θέλησε να πάρη και μερικά άναμνηστικά από τη δυστυχισμένη πόλι. Έδιείλαξε λοιπόν τό άγαλμα του Ποσειδώνος και την Άπτερο Νίκη, μαζί με μερικά άλλα άριστουργήματα που του φάνηκαν κατάλληλα να στολίσουν τον θρίαμβό του. Και διάταξε να τ' άφαιρέσουν. Δυστυχώς εκείνοι που ανέλαβαν να κατελέσουν την ίερουσύλλα του Παρθενώνος ήταν άδέξιοι, και έτσι τα μαρμάρια άριστουργήματα έπεσαν κάτω και γίνηκαν κομμάτια! Περιωρίστηκε λοιπόν ο Μωροζίνης να πάρη δύο πελώρια μαρμάρια λεονταίνια που σώζονταν ως σήμερα στην είσοδο του Ναυστάθμου της Βενετίας. Στη θεσί εκείνη ή Δημοκρατία έβλε στήσει άψίδα κατά τη θριαμβευτική ύποδοξη του έκανε στο Μωροζίνη. Και οι άλλοι Ένετοι άξιωματικοί έλεηλάτησαν, ότι μορσοίσαν από τας Αθήνας. 'Ο ιδιαιτέρως και πιστός γραμματέας του Μωροζίνη Σαγκάλιο περιωρίστηκε να κλέψη τό ύπεροχο κεφάλι της Άπτεροσ Νίκης... Πρέπει να όμολογήσουμε ότι οι Τούρκοι, παρ' όλη τη βάρβαρη άνάθειά τους, δεν έκαναν στ' αρχαία έλληνικά άριστουργήματα την καταστροφή που έπέφεραν οι πολιτισμόνοι Εβρωπαίοι, από τό Μωροζίνη μέχρι του Έλγίνου.—για ν' αναφέρουμε τους δυο άπαυταίωτους.—Και όμως οι σύγχρονοι μας 'Ιταλοί δημοσιογράφοι, κατά τις θλιβερές ήμέρες του βομβαρδισμού της Κερκύρας (1923) έκολήμισαν να γράψουν ότι «και άλλοτε τά 'Ιταλικά πλοία αντίκρουσαν τας Αθήνας»!

ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

Η ΠΕΤΡΑ ΤΟΥ ΚΑΛΟΓΕΡΟΥ

Όχι μακριά από την πόλι της Ζακύνθου, σχεδόν ένα τέταρτο της θρας απ' έξω, υπάρχει ένας παλιός, πολύ παλιός ναός, που τιμάται με τό όνομα του Άγιου Σπυρίδωνος.

Η θείσι που είνε χωρισμένοι, ο ναός, είνε μια από τις πιο γραφικές τοποθεσίες της Ζακύνθου. Από κάτω, απλώνεται βαθειά ή θάλασσα, τότε ήσυχη και τότε ταραγμένη, γεμάτη άφρούς, άγριότητα και μεγαλειο. Άπέναντι τα βουνά της Πελοποννήσου. 'Ο όρόμος που πηγαινει στον Άγιο Σπυρίδωνα, μαγισία. Δεξιά του έχει κατάφυτα περιβόλια και λόφους γεμάτους από δένδρα, που κοιτίζουν άντά από άφθονα νερά πηγών, και από άριστερά τη θάλασσα.

Έκεινος που θα κατεβή από τον ναό στην άκρογιαλία, θα ιδή, σε λίγη απόσταση πέρα από την άκτι και μέσα στα νερά της θάλασσας, μια πέτρα, που έξχει ως δυο μέτρα από την θάλασσα.

Κατά περιεργη σύμπτωση ή πέτρα αότη μοιάζει με πελώριο άνθρώπινο κεφάλι. Την χτυπάνε διάδοχα τό κύματα που σκάζουε άπάνω της και τη κατακλύζουν με άφρούς.

Για την άνθρώπομορφη αυτή πέτρα, ο λαός της Ζακύνθου έχει την έξής παράδοσι.

Κάποιος καλόγερος έψάρευε εκεί μια μεγάλη έορτή της εκκλησίας. Έκει που ψάρευε αισθάνθηκε κάτι σαν να ταμπόσσε στην «πετονιά» του, και τό ταμπημα μάλιστα σε λίγο ήταν τόσο δυνατό, που τον συνετάραξε και αυτόν τον ίδιο.

Κατάλαβε ότι κάποιο μεγάλο ψάρι άγκιστρώθηκε. Άρχισε, λοιπόν, να σέρνη τη «σέρη» του, με γρηγοράδα και με προσοχή τη βγάξει και βλέπει ένα μεγάλο ψάρι, να είνε πισμένο από τό άγίστιο του.

Καθώς όμως, χέρια που τρέμουν από χαρά, προσπαθούσε να εξαγκιστρώση τό ψάρι, τό γλύστρησε και τό έπεσε πάλι στη θάλασσα και έφυγε.

Ό καλόγερος τότε μανιασμένος από τον θυμό του άρχισε να βρίζη τό όνομα και τό όγιο του ναού, που ήταν κοντά του, άλλα δεν άπόσασε τά λόγια του και άμέσως άγριεύει ή θάλασσα, σηκώνει κύματα μεγάλα σαν θηρία, και βουλιάζει τό μοναχού ή βάρκα.

Έτσι ή θάλασσα ρουάφει τον καλόγερο, και έπειτα τον έβρασε πάλι άπάνω, και τό κεφάλι του άπόμεινε δεξω από την θάλασσα. Άλλά για μιας ό θεός της πέτρωσε και από τότε έως σήμερα την χτυπούν τό κύματα άκατάπαυστα και θυμωμένα.

Αυτή είνε ή παράδοσις του Ζακυνθινού λαού, για την πετρωμένη εκείνη κεφαλά, που βρέχεται από τη θάλασσα.

Την παράδοσι αυτή, οι Ζακυνθιοί, την έχουν για παράδειγμα για εκείνους που έχουν τό έλάτνιο να βλασφημιούν τά θεία.

Ό Ζακυνθινός ποιητής Διον. Ήλιακόπουλος την παράδοσι αυτή, την έχανε ποίημα, τό όποιον παρακάτω παραθέτομεν :

Μισόστρατα μέσ' στ' Άργασιού τό όρόμο, στ' άγοριάλει·
Καλόγερος έψάρευε μια γιορτή μεγάλη.
'Η μοίρα του βουλήθηκε ν' άρέξη τη βαρκούλα,
στ' Άγιού Σπυρίδωνα όμπραξή την έξη, η εκκλησιούλα.
Τη πετονιά του άνοιξε βαριά και γέρονε και κιντάζει
βλέπει στα βάθη του γυαλιού, ψάρι χονδρό ανεβάσει.
'Αλαίμαργος και με τά δυο τά χέρια τό τραβάει,
μα στον άφρο, σαν τώφρες, τό ψάρι του γλυστράει.
— Άνάθεμα! Κι' από θυμό τον άγιο φασκελώνει
και τό Θεού του τ' όνομα με λύσσα βλασφημεί...
Άλλά με μιας ή θάλασσα, σαν σίφουνας φουσκώνει
και σύμψηχ στα κύματα, τη βάρκα του βουλάει.
Είς τον άφρο ο Καλόγερος τη κεφαλή σηκώνει,
άλλ' ή κατάρα του Θεού, με μιας ήνε πετρωίνει.
Τά κύματα, ως τά σήμερα, τη δέχουνη, τη χτυπούνε,
κι' οι βλάσφημοι την τρέμουνε, εκείθε όταν διαβούνε.

ΜΕΓΑΦΩΝΑ ΚΑΙ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

Στην Άμερική και στην Εβρώπη άρχισαν να εφαρμόζεται στα ιδιωτικά τηλέφωνα τό μεγάλονο, χάρις στο όποιον εκείνους που τηλέφωνει δεν έχει πια ανάγκη να κρατή στα χέρια τό άκουστικό. Το μιλούν και μιλεί, ένω συγχρόνως έχει τά δυο χέρια του έλεύθια να ψάχνη τά χαρτιά του, να κρατή σημειώσεις κ.λπ.

Για τό μεγάλη έμπορικά, βιομηχανικά και τραπέζιακά ιδρύματα ή τελειοποίησης αυτή του τηλέφονου είνε πρακτικώτατη. 'Ο διευθυντής μπορεί να μιλή άνετα με τους ύπάλληλους του, στα γραφεία τους, και να ύπαγορεύη την άλληλογραφία του στη δακτυλογράφο, σαν να την έχει μπροστά του, ένω εκείνη βρίσκειται σε άλλο διαμέρισμα του καταστήματος.

ΜΙΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

Η ΤΙΜΩΡΙΑ ΤΩΝ ΤΥΡΑΝΝΩΝ

Να ένα Φανμάσιο όσο και πρωτότυπο μάθημα τό όπιοι έβρασαν κάποτε οι κάτοικοι της νησου Μαρτινίκας στους τζερώνους των.

Κατά τό 1717, ή Γαλλική Κυβέρνησις έστειλε στη Μαρτινίκα, ή όποια ήταν γαλλική κτήσις, ως γενικό διοικητή, κάποιον Βαρεν. 'Ο Βαρεν αυτός μόλις ανέλαβε τά καθήκοντά του, συννενοήθη με τον οικονομικό έφορο του τόπου όνομαζόμενου Ρικουάδ, και άρχισαν να φέρωνται δεσποτικώτατα προς τους κατοίκους.

Οι κάτοικοι επανειλημμένως άπέστειλαν διάφορες άναφορές στην Γαλλική Κυβέρνηση, παραπονούμενοι για την τυραννία που άκούσαν οι δυο αυτοί σαταράποι. Βλέποντες όμως ότι καμμία άπάντησις δεν έδίδετο στα παραπόνά τους, άπεφασίσαν να έκδικηθούν μόνοι τους. Μια μέρα, λοιπόν, συνέλαβαν τον Βαρεν και τον Ρικουάδ, τους έδεσαν, του, έτύλιξαν σαν πανέτα και τους έβράσαν σ' ένα πλοίο που έβριγε για τη Γαλλία, με την έντολή να παραδοθούν στην Γαλλική Κυβέρνηση. Συγχρόνως, άπέστειλαν στον βασιλέα μια έπιστολή, στην όποια τον διαβεβαίωσαν ότι παρέγγααν πάντοτε πιστοί όπήκοοί του άλλ' ότι δεν μωρσοίσαν ν' άνεχθούν περισσότερα της τυραννίας των δυο δεσποτών τους.

Φαντάζεστε την κατάπληξη της Γαλλικής Κυβερνήσεως, όταν άνοιχθήσαν τά δυο αυτά πανέτα 1...